

Far from heaven

(2002 - Lejos del cielo), de Todd Haynes

Sinopsi

Inspirat en el melodrama americà i, en particular, en Douglas Sirk, la pel·lícula fa un retrat de la burgesia acomodada americana de finals dels 50, amb els seus valors, prejudicis i tabús. Els Whitakers són el típic retrat d'una família que viu als barris residencials de Hartford, Connecticut. La seva vida quotidiana està caracteritzada per l'etiqueta, els actes socials i el desig de seguir el ritme del vida dels que els envolten i als quals observen curosament.

Fitxa tècnica

Direcció ······ Todd Haynes
 Guió ······ Todd Haynes
 Producció ······ Jody Patton
 i Christine Vachon
 Música ······ Elmer Bernstein
 Fotografia ······ Edward Lachman
 Muntatge ······ James Lyons
 Disseny de producció · Mark Friedberg
 Direcció artística ····· Peter Rogness
 Vestuari ······ Sandy Powell
 Durada ······ 107 min.

Fitxa artística

Julianne Moore ······ Cathy Whitaker
 Dennis Quaid ······ Frank Whitaker
 Dennis Haysbert ······ Raymond Deagan
 Patricia Clarkson ······ Eleonor Fine
 Viola Davis ······ Sybil
 James Rebhorn ······ Doctor Bowman
 Celia Weston ······ Mona Lauder
 Bette Henritze ······ Sra. Leacock
 Michael Gaston ······ Stan Fine
 Ryan Ward ······ David Whitaker
 Lindsay Andretta ······ Janice Whitaker
 Jordan Puryear ······ Sarah Deagan
 Kyle Smith ······ Billy Hutchinson
 Barbara Garrick ······ Doreen
 Olivia Birkelund ······ Nancy

CRÍTICA

Amb *Far from heaven*, Todd Haynes fa un revisitació de les pel·lícules d'estudi rodades a Hollywood durant els anys cinquanta, recuperant l'esperit dels melodrames amb toc social. Per fer-ho s'inspira en alguns títols de Douglas Sirk com *All that heaven allows* (*Sólo el cielo lo sabe*, 1955), que vam poder veure la setmana passada. Si bé no podem considerar *Far from heaven* un remake de la pel·lícula de Sirk, sí que Haynes n'agafa molts elements, tant de forma com de fons, amb una tragèdia familiar, amors prohibits i qüestions d'ordre social i moral. Si en la pel·lícula protagonitzada per Rock Hudson i Jane Wyman el conflicte residia en la no acceptació per part de la societat benestant de la relació amorosa entre una dona vídua i rica i un jardiner més jove i menys acomodat, els conflictes es reconduïen ara en la pel·lícula de Haynes cap al racisme i l'homosexualitat, però la família i l'entorn social continuen trobant-se en el centre de la diana.

Un dels elements que tenen en comú tenen els melodrames dels cinquanta és un estil cinematogràfic en el qual forma i fons són inseparables. En paraules del director: "no pots imaginar-te la història explicada d'una altra manera". "Volia tenir tant l'impacte emocional com les convencions estilístiques a un sol nivell. Crec que el que passa en els millor melodrames és que hi ha un sentit mitjançant el qual estàs observant des de lluny i veient el que estan fent, però no pots evitar involucrar-te emocionalment. És perquè aquestes pel·lícules són d'una dinàmica social sutil, coses molt grans i petites que no canvien. Tracten de l'amor, la desesperació, el desencant i la traïció, coses que tots experimentem".

La recreació estètica és imprescindible per poder comparar i valorar *Far from heaven*. Per aconseguir recrear la imatge d'aquestes pel·lícules, Haynes va reunir a un equip, entre els quals hi havia el dissenyador de producció

Mark Friedberg, el director de fotografia Ed Lachman i la dissenyadora de vestuari Sandy Powell (amb qui Haynes ja havia treballat a *Velvet Goldmine*). Els decorats, el vestuari, els colors i la llum de les pel·lícules dels anys cinquanta són recreats amb precisió i esdevenen, de fet un dels encerts de la pel·lícula.

Són aquests els elements que permeten a Todd Haynes aconseguir un dels objectius: emocionar els espectadors a través de la seva implicació en les vides d'uns personatges que poden ser llunyans en el temps, però no en els sentiments que experimenten: "Mentre que la imatge i l'estil dels melodrames dels cinquanta són qualsevol cosa excepte realistes, hi ha alguna cosa terroríficament correcta en les veritats emocionals d'aquelles pel·lícules. Són hiperreals, per això les anomenem melodrames, perquè tracten de coses que són properes a les nostres vides privades i personals, com enamorar-se d'algú".

Ja hem dit que *Far from heaven* tracta diversos temes socials com el racisme, l'homosexualitat i també, el rol de les dones a la família: "era molt conscient del sentit de superioritat que sentim respecte als anys cinquanta perquè d'alguna manera, la dècada s'ha vist reduïda a una sèrie de clixés sobre l'Amèrica suburbana i conservadora. És xocant pensar que el mateix any que Marilyn Monroe es trobava en la cúspide, Joan Baez estrenava el seu primer àlbum, que va ser una sensació instantània. Aquests dos exemples de feminitat que ara col·loquem en dues categories diferents van existir alhora. Hi ha tot tipus de contradiccions

en la idea que els anys cinquanta van ser simplement una cosa. És emocionant utilitzar alguna d'aquelles expectatives com una manera de desarmar l'audiència una mica més amb *Far from heaven*".

Per al director, "els melodrames sobre dones abnegades són una tradició que van inspirar aquesta pel·lícula i aquest estil de creació. Han format part de la història cinematogràfica d'Amèrica des dels seus inicis". Potser més que a *All that heaven allows*, és a *Imitation of life* (Imitació a la vida, 1959), on Douglas Sirk toca més a fons el tema de les dones que es veien obligades a rendir-se al sacrifici per a la seva família. De totes maneres, recordem que quan Jane Wyman ho fa i renuncia al seu amor per Rock Hudson, s'adona que aquest esforç ha estat en va, perquè els seus fills, en comptes de quedar-se el seu costat, faran els seus plans i buscaran la seva felicitat lluny de la llar. El director, comenta: "En moltes de les pel·lícules de Sirk, són els fills, els grans, els que actuen com a portanveus més extremistes de la repressió de la seva cultura". (...) alguns aspectes de la cultura contemporània mantenen intactes comportaments d'aquest període. En la cultura actual hi ha pànic per crear o trencar les regles sobre com tractar els fills. Els fills s'han convertit en el nucli tant per a la família com per a la vida dels pares".

Qui agafa ara el rol de mare abnegada i esposa perfecta és Julianne Moore. El director i l'actriu havien treballat junts a *Safe*: "Julianne se sent atreta per personatges que són conflictius, que tenen

complexitats i que no mostren els seus sentiments d'una manera oberta i directa. Sap com retenir i intuïtivament entén que el que agraeix el públic és quan l'actor vagi mostrant tots els racons de la seva ànima i tu t'hi posis com a espectador actiu" Sens dubte, l'altre gran encert de la pel·lícula és la interpretació de l'actriu principal, que dóna versemblança i credibilitat al conjunt del relat.

Ara cal demanar-vos si després de veure la pel·lícula considereu que Todd Haynes ha estat capaç de ser fidel no només a la forma, sinó a l'essència del melodrama clàssic i creieu que *Far from heaven* és hereva de l'espendor i la subtilitat d'*All that heaven allows*, o si, en canvi, s'ha quedat en una reproducció mimètica i el director no ha sabut adaptar el melodrama amb tocs socials a l'actualitat.

E. Jané,
a partir de les
notes de producció.

FILMOGRAFIA DEL DIRECTOR

I'm not there, 2007
Corporate Ghost, 2004 (en vídeo)
Disappearance
Far from heaven (*Lejos del cielo*), 2002
Velvet Goldmine, 1998
Safe, 1995
Dottie Gets Spanked, 1993 (TV)
Goo, 1991 (vídeo)
Poison, 1991
Superstar. The Karen Carpenter Story, 1987
Assassins: A film concerning Rimbaud, 1985

Es demana puntualitat. Es demana als espectadors que desconnectin els telèfons mòbils i qualsevol altre aparell acústic abans de començar la projecció. Gràcies.

Organitza

Cineclub Sabadell

C/ d'en Font, 1, 08201 Sabadell,
www.cineclubsabadell.org

Amb el suport de

Ajuntament de Sabadell

Hi col·labora

Alliance Française